

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: D. N. N., narozený X, státní příslušnost X (dále jen X), t.č. bytem Ch.,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 19.10.2020 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9.9.2020 č.j. OAM-286/ZA-ZA11-HA13-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 19.10.2020 osobně soudu doručenou téhož dne se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 9.9.2020 č.j. OAM-286/ZA-ZA11-HA13-2020, jehož kopie byla připojena.
2. V žalobě žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je špatné, nesprávné a žalovaný porušil zákonná ustanovení, kterými je vázán, když nezohlednil tvrzení žalobce, že kvůli trestní

Shodu s prvopisem potvrzuje M K.

minulosti mu hrozí další vězení. Žalovaný sice sehnal nějaké informace, jestli je to teoreticky možné, aby byl žalobce dvakrát potrestán za stejný čin (v České republice (dále jen ČR) a X) a našel informace, že tomu tak opravdu je a člověk může být opětovně ve X trestán. Žalovaný tak sám uvedl, že nelze vyloučit, že se toto může stát, tím bylo ale bylo porušeno jedno z pravidel, na kterém stojí trestní právo jako takové – princip ne bis in idem. Také žalovaný uvedl, že za obchod s drogami může ve X hrozit trest smrti, ale to dále nerozebral, proto se bojí o svůj život. Současně žalovaný pochybil, když nesprávně trestní minulost žalobce nazval jako vážný zločin, neboť toto trestní jednání nelze považovat za vážný zločin. Žalovaný tedy pojem vážný zločin vyložil nesprávně, a proto mělo dojít ke zkoumání důvodů, zda žalobci náleží doplňková ochrana. I sám Krajský soud v Praze v rozsudku uvedl, že kromě tohoto jednoho trestného činu nebyl žalobce trestán a doposud dodržoval české zákony. Stejně tak jak k dosavadnímu způsobu života přihlédl soud v Praze, měl k tomu přihlídnout i žalovaný, což ale neudělal a tím pochybil. Jenom kvůli jednomu trestnému činu tak nebyla zkoumána doplňková ochrana a žalovaný přesně neodůvodnil, proč to považuje za vážný zločin. Současně došlo k pochybení, protože žalovaný nezkoumal dopad rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce, i když uváděl, že na území ČR má příbuzné a bydlí zde již 14 let. Závěrem žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

3. **Napadeným rozhodnutím ze dne 9.9.2020 č.j. OAM-286/ZA-ZA11-HA13-2020** bylo žalovaným rozhodnuto ve věci žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že azyl se podle § 12, § 13, a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen **zákon o azylu**), neuděluje; doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu nelze udělit. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že dne 28.5.2020 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR a dne 15.6.2020 poskytl údaje k podané žádosti a konkrétně sdělil, že je státním příslušníkem X, národnosti kinh a hovoří X. Je bez náboženského vyznání. Není členem žádné politické strany nebo skupiny a nikdy nebyl politicky aktivní. O politiku se nezajímá. Je svobodný a bezdětný. Ve své vlasti naposledy žil na adrese X. Do ČR poprvé přicestoval v červenci roku 2006 letecky z X přes Koreu do Prahy. Cestovním dokladem, jehož platnost již skončila, nedisponuje. Pobýval ve vězení a doklad už mu nebyl vrácen. Kromě ČR nepobýval v žádném jiném státě Evropské unie (dále jen EU). Neměl udělena žádná víza ani povolení k pobytu v jiných státech. V dřívější době nežádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR ani v jiných státech. Je zdravý, s ničím se neléčí. O mezinárodní ochranu v ČR žádá z důvodu, neboť byl ve vězení. Měl problém s drogami a má strach se vrátit do X. Ve X nikoho nemá a jeho rodina žije v ČR. Jiné důvody neuvedl.

Žalovanému bylo z opisu z evidence rejstříku trestů fyzických osob ze dne 8.7.2020, z rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21.7.2014 č.j. 3 T 3/2014-878 a z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7.10.2014 č.j. 12 To 97/2014-961 známo, že žalobce byl dne 21.7.2014 rozsudkem Krajského soudu v Plzni odsouzen za spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání osmi let nepodmíněně, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou. Kromě toho byl žalobci uložen trest vyhoštění z území ČR v trvání deseti let. Proti rozsudku krajského soudu žalobce podal odvolání, které Vrchní soud v Praze zamítl. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze nabytí právní

moci dne 7.10.2014. Z opisu rejstříku trestů vyplývá, že z výkonu trestu odnětí svobody byl žalobce podmíněně propuštěn rozhodnutím Obvodního soudu v Praze 4 č.j. 46PP-18/2020 dne 21.4.2020.

V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť pozbyl pobytové povolení. Návrat do své vlasti odmítá, protože jeho rodina žije v ČR a ve X by musel žít sám, přestože tam má své rodiče. Návrat do X odmítá také z důvodů obav spojených se svým odsouzením pro trestnou činnost drogového charakteru spáchanou v ČR a následným pobytem ve vězení v ČR. Když se o tom ve X dozví, budou na něj velmi přísní a nebude je zajímat, že si svůj trest v ČR odpykal. Kvůli X komunitě, která ví o jeho drogové minulosti, ve své vlasti nenajde žádnou oficiální práci a bude o to více sledován.

Žalovaný po posouzení tvrzení žalobce dospěl k závěru, že tento v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. V průběhu řízení uvedl, že není členem žádné politické strany nebo skupiny a nikdy nebyl politicky aktivní. O politiku se nezajímá. Zároveň potvrdil, že nikdy neměl žádné potíže s X státními orgány. Nesdělil žádnou skutečnost, která by svědčila o tom, že by ve X jakýmkoliv způsobem uplatňoval svá politická práva či svobody. Neuvedl ani nic, co by vedlo správní orgán k závěru, že by byl ve X v souvislosti s uplatňováním politických práv či svobod vystaven jakémukoliv jednání podřaditelnému pojmu pronásledování. Z jeho výpovědi rovněž nijak nevyplývá, že by nějakou formu pronásledování v této souvislosti předpokládal v případě návratu do vlasti.

Žalobce požádal o mezinárodní ochranu až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR. Uvedl, že do ČR přicestoval v roce 2006 a pobýval zde na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, o které přišel kvůli svému odsouzení za trestnou činnost drogového charakteru. Dne 21.4.2020 byl z výkonu trestu odnětí svobody propuštěn, a přestože mu krajský soud uložil také trest vyhoštění z území ČR, z ČR nevycestoval a dne 28.5.2020 podal žádost o mezinárodní ochranu. Na závěr pohovoru pak žalobce pouze stručně uvedl, že chce v ČR zůstat. Dle správního orgánu uvedené skutečnosti svědčí o tom, že po ztrátě pobytového povolení se žalobce podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany snažil na území ČR i nadále setrvat a tím si zde legalizovat svůj další pobyt. Žalobce taktéž uvedl, že odmítá návrat do X, protože má v ČR mladší sestru, strýce, tetu a jejich děti. Správní orgán ověřil tvrzení žalobce lustrací v evidenci CIS a zjistil, že jako jeho rodinný příslušník v ní figuruje jeho manželka X, X, která nemá v ČR pobyt povolen (žalobce v poskytnutí údajů uvedl, že je svobodný). Jiné rodinné vazby evidence CIS neobsahuje.

K obavám žalobce, že se ve X dozví o jeho odsouzení za trestnou činnost drogového charakteru a pak tam na něj budou velmi přísní a nebude je zajímat, že si svůj trest v ČR již odpykal, žalovaný konstatoval, že z informace MZV ČR, č.j. 129423-8/2019-LPTP ze dne 11. září 2019, k č.j. MV-101720-1/OAM-2019, Možnost dvojího trestního stíhání/odsouzení (ve X a v ČR), Právní zásada „ne bis in idem“, vyplývá, že „Obecná ustanovení platného trestního zákoníku ve X uvádějí, že občan X může být v zemi trestně stíhán i pro trestný čin, který spáchal v zahraničí. Trestní zákoník však výslovně neuvádí případ, kdy by pro takový trestný čin byl občan již ve třetí zemi odsouzen. Podle

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

zastupitelského úřadu a dostupných informací však místní justice takovou skutečnost ve své praxi vždy zohledňuje. Jakkoliv se jedná o nepsanou zvyklost, nikoliv uzákoněné pravidlo, je tato dodržována. Nelze však vyloučit, že v případě zásadního nepoměru mezi možnou trestní sazbou ve X a nižším trestem uloženým v zahraničí bude místní prokuratura požadovat dodatečný trest ve X.

Žalovaný dále k zásadě „ne bis in idem“ uvedl, že X judikatura a místní právníci s touto právní zásadou pracují. Nejedná se však o zásadu, která by byla zakotvena v ustanoveních místního trestního zákoníku, ale je uvedena přímo ve X Ústavě. K zásadě je během trestního řízení přihlíženo.

Správní orgán rovněž ověřoval postavení osob, které se do vlasti vracejí po vykonání trestu odnětí svobody v zahraničí do vlasti a současně i přístup k nim ze strany tamních státních orgánů. K této problematice je správnímu orgánu z již zmiňované informace známo, že *„Možnosti ZÚ sledovat přístup uplatňovaný místními orgány vůči osobám, které se vrátily po výkonu trestu odnětí svobody ze zahraničí, je velmi limitovaná. Z dosavadní zkušenosti a po konzultaci s dalšími ČS EU v X nemá ZÚ informace o případech, kdy by po návratu byly takové osoby vystaveny jakýmkoliv perzekucím.“*

Žalovaný tedy nedospěl k závěru, že by žalobce byl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, že by mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Ze správního řízení ani nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu § 13 zákona o azylu. Také žalovaný konstatoval, že v průběhu řízení nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu.

Dále se žalovaný zabýval tím, že žalobce spáchal vážný zločin, který je předvídan právě § 15a zákona o azylu pro případy, kdy nelze udělit žadateli o udělení mezinárodní ochrany doplňkovou ochranu. Jelikož pojem „vážný zločin“ není příslušnými právními předpisy definován, správní orgán nejprve tento pojem vymezil. Ustanovení § 14 odst. 1 trestního zákoníku stanovuje, že trestné činy se dělí na přečiny a zločiny, přičemž přečiny jsou podle § 14 odst. 2 trestního zákoníku všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let. Dle ustanovení § 14 odst. 3 trestního zákoníku jsou zvláště závažnými zločiny ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let. Jak ovšem vyložil NSS např. ve svém rozsudku ze dne 1.2.2017 č.j. 6 Azs 309/2016, pojem „vážný zločin“ je třeba vykládat v kontextu kvalifikační směrnice i Úmluvy o právním postavení uprchlíků (dále jen **Ženevská úmluva**). Co se týče povahy zločinu, z jehož spáchání byl žalobce usvědčen a uznán vinným a rovněž za něj byl odsouzen, správní orgán konstatoval, že dle jeho názoru se jedná o zločin nesporně „vážný“ ve smyslu zákona o azylu, třebaže mu byl uložen trest při dolní hranici zákonné trestní sazby. S respektem k ustanovení § 57 odst. 3 správního řádu správní orgán přistoupil k hodnocení míry společenské škodlivosti trestné činnosti žalobce a vyhodnotil ji jako velmi vysokou, a to především s ohledem na jeho vůdčí úlohu v rámci organizované skupiny, rozsah a dobu, po kterou trestnou činnost páchal. V daném případě se jednalo o výrobu drogy metamfetamin, která je řazena mezi tzv. tvrdé drogy, jehož užívání bývá spojeno s velkým rizikem závislosti a poškození zdraví či sociálního prostředí uživatele, přičemž riziko vzniku závislosti je zde velmi vysoké.

Správní orgán měl s ohledem na výše uvedené za jednoznačné a dostatečné prokázané, že

žalobce je nejen důvodně podezřelý ze spáchání vážného zločinu, nýbrž takový vážný zločin skutečně spáchal a byl pro něj pravomocně odsouzen, jak vyplývá z výše citovaného rozhodnutí příslušného soudu. Vzhledem k povaze výše popsaného jednání žalobce, které je neslučitelné s principy, na nichž je mezinárodní ochrana vystavěna, správní orgán rozhodl na případ žalobce aplikovat ustanovení § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a vyloučit jej tak z okruhu osob, kterým může být na území ČR udělena doplňková ochrana.

4. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 27.10.2020** popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně nimi nesouhlasil, neboť neprokazují, že by porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu a odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpověď žalobce, informace o zemi původu a na vydané rozhodnutí. Dále žalovaný uvedl, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce byl rozsudkem Krajského soudu v Plzni odsouzen dne 21.7.2014 pod č.j. 3T 3/2014-878 pro spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, 3 písm. c) trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 8 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou a trestu vyhoštění na dobu 10 let. Následné odvolání žalobce Vrchní soud v Praze zamítl. S ohledem na charakter spáchané trestné činnosti, vysoký stupeň společenské nebezpečnosti a délce uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody žalovaný po individuálním přezkumu spáchané trestné činnosti žalobcem trval na tom, že se jedná o zvláště závažný zločin jak ve smyslu trestního práva, tak v optice práva azylového v souladu s „kvalifikační směrnicí“. Toto žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětlil zcela dostatečným způsobem, načež ani v žalobě není uvedeno, z jakého důvodu by se nemělo jednat o vážný zločin. Zda se žalobce dopustil pouze jednoho vážného zločinu, nemá vliv na správnost vydaného rozhodnutí. Žalobce byl odsouzen v této souvislosti v ČR, kde také uložený trest již vykonal, přičemž není znám případ, kdy by X státní příslušník byl opět ve X odsouzen za totožný trestný čin spáchaný v zahraničí – Informace MZV ČR - X - ze dne 11.9.2019 č.j. 129423-8/2019-LPTP. V žalobě zmiňovanou zásadou „ne bis in idem“ ve vztahu k trestnímu řízení ve X se žalovaný zabýval podrobným způsobem. V napadeném rozhodnutí se samozřejmě také zabýval otázkou případného udělení humanitárního azylu žalobci, včetně zohlednění jeho rodinné, ekonomické a sociální situace, věku a zdravotnímu stavu, avšak neshledal opodstatněnost pro jeho udělení, jelikož nezjistil žádné mimořádné okolnosti případu – nadto humanitární azyl lze udělit pouze ve výjimečných případech, jak již bylo v minulosti mnohokrát soudem judikováno, což však nejsou fakta zmiňovaná nyní žalobcem. Skutečnost, že v ČR pobývá žalobce již 14 let, je jeho svobodná volba, která nemá vliv na vydané rozhodnutí žalovaného a dále lustrací v evidenci CIS bylo zjištěno, že na území pobývá pouze jeho manželka, která však pobyt na území ČR nemá povolen, proto mohou svůj rodinný život realizovat i ve X - žalobce je plnoletý, práceschopný jedinec, s dobrým zdravotním stavem, proto si může svou budoucnost vybudovat i ve X. V souvislosti s tímto řízením je dle žalovaného třeba rovněž zdůraznit, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal účelově z důvodu legalizace pobytu, jelikož pozbyl pobytového oprávnění. Dle názoru žalovaného žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, přičemž

nesplňuje podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany, proto odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

5. **Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 9.9.2020 i ve vyjádření žalovaného ze dne 27.10.2020 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí bylo napadené rozhodnutí ze dne 9.9.2020 žalobci předáno dne 2.10.2020.
6. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.**, soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**) soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Dle **§ 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle **§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.** ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
7. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 9.9.2020, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání dle **§ 51 odst. 1 s.ř.s.**, jelikož žalobce ani žalovaný nařízení jednání nepožadovali.
8. Podle **§ 12 zákona o azylu** azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
9. Dle **§ 13 odst. 1 zákona o azylu** rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.
10. Podle **§ 14 zákona o azylu** jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“
11. Dle **§ 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu** doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu.
12. Nejprve soud uvádí, že v posuzované věci je nesporné, že žalobce se na území ČR dopustil trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku. Ve smyslu současné terminologie českého trestního práva se jedná o zvlášť závažný zločin ve smyslu § 14 odst. 3 trestního zákoníku. Pojmy užívané v § 15 odst. 1 zákona o azylu a § 15a odst. 1

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

téhož zákona je třeba vykládat jako vyjádření míry společenské škodlivosti a charakteru trestného jednání žadatele o mezinárodní ochrany směřujícímu proti chráněným objektům (veřejným zájmům). V tomto smyslu je podle názoru zdejšího soudu naprosto zřejmé a nepochybné, že žalobce se dopustil v době svého pobytu na území ČR takového trestného jednání, které lze kvalifikovat jako „zvlášť závažný zločin“ i ve smyslu ustanovení § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tím spíše pak jako „vážný zločin“.

13. K žalobním námitkám žalobce byla východiskem pro soud skutečnost, že „vážný zločin“ dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je neurčitý právní pojem. Správnímu orgánu tudíž svědčí správní uvážení, zda určité jednání tomuto pojmu podřadí, avšak nesmí se jednat o projev libovůle. Přezkumná role soudu je proto v tomto případě omezena. Jako vodítko soudu posloužila argumentace obsažená v rozsudku NSS ze dne 1.2.2017 č.j. 6 Azs 309/2016-28: *„[...] závěr o tom, že se stěžovatel dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na to, že byl žadatel odsouzen za spáchání činu, který je vnitrostátním trestním právem označován za zvlášť závažný zločin. Ačkoli může být kvalifikace činu z hlediska terminologie trestního práva jedním z kritérií, ke kterým je žalovaný povinen přihlédnout (jakkoli kritériem výchozím), z hlediska požadavku souladnosti rozhodnutí o mezinárodní ochraně s kvalifikační směrnici nemůže být jediným. V kontextu případu stěžovatele budou dalšími okolnostmi, které je třeba vzít v úvahu, povaha a závažnost činu spáchaného stěžovatelem a v souvislosti s ní výše uloženého trestu, míra účasti stěžovatele na trestné činnosti, skutečnost, že nedošlo k dokonání trestného činu (včetně příčiny, proč se tak nestalo) či skutečnost, že stěžovatel již trest odnětí svobody vykonal. Na tomto místě Nejvyšší správní soud pouze upozorňuje, že podle výše citovaného rozsudku Soudního dvora ve věci Spolková republika Německo proti B. a D. skutečnost, zda cizinec je či není aktuální hrozbou pro bezpečnost ve státě, v němž žádá o mezinárodní ochranu, není pro aplikaci vylučovací klauzule zahrnující spáchání vážného zločinu relevantní (odstavce 104 a 105 odůvodnění). Nejvyšší správní soud považuje také za potřebné postavit na jisto, že uvedená kritéria reflektují specifické okolnosti projednávaného případu a jejich účelem není stát se obecným a závazným návodem pro žalovaného, jak posuzovat případné naplnění předpokladů pro aplikaci § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu v jiných případech. Nejde ani o výčet vyčerpávající – žalovanému v dalším řízení nic nebrání identifikovat další okolnosti, ze kterých dovodí, zda se stěžovatel vážného zločinu dopustil.“*
14. Žalovaný v napadeném rozhodnutí při posuzování existence „vážného zločinu“ na straně žalobce zohlednil nejen kategorizaci jím spáchaného trestného činu jako zvlášť závažného zločinu (viz § 14 odst. 3 trestního zákoníku výše), nýbrž i to, že šlo o úmyslný trestný čin spáchaný ve značném rozsahu a za účelem materiálního prospěchu, k tomu lze poukázat i na vysokou sazbu trestu odnětí svobody, tudíž lze zcela jistě tento skutek považovat za „vážný“ zločin. Soud na podkladě těchto skutečností uzavřel, že posouzení okolností spáchaného trestného činu bylo žalovaným dostatečně individualizováno a odůvodnění jeho rozhodnutí bylo logicky konzistentní. Nelze přehlížet ani skutečnost, že k aplikaci § 15a postačuje důvodné podezření ze spáchání vážného zločinu, kdežto žalobce pro něj byl dokonce pravomocně odsouzen. Z výše citovaného rozsudku NSS č.j. 6 Azs 309/2016-28 taktéž vyplývá, že skutečnost „pouze“ jednoho odsouzení není relevantní (srov. „skutečnost, zda cizinec je či není aktuální hrozbou pro bezpečnost ve státě, v němž žádá o mezinárodní ochranu, není pro aplikaci vylučovací klauzule zahrnující spáchání vážného zločinu relevantní“). S ohledem na tento fakt nebyl dán důvod k dalšímu posuzování

důvodnosti udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany. V podrobnostech soud plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedeného shora, s nímž se plně ztotožnil.

15. Dále zdejší soud uvádí, že ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce o azyl požádal zejména z důvodu legalizace svého pobytu v ČR a také z důvodu, že zde má rodinu. V daném případě soud vycházel z rozhodnutí NSS ze dne 20.12.2005, č.j. 2 Azs 36/2005-48, v němž je uvedeno, že *„správní orgán uděluje humanitární azyl (§ 14 zákona o azylu) v mezích svého správního uvážení; na udělení této formy azylu nemá žadatel subjektivní právo. Rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu není sice vyloučeno ze soudního přezkoumání, ale soud se rozhodnutím může zabývat jen v omezeném rozsahu, totiž z hlediska posouzení, zda v řízení nedošlo k vadám, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí (§ 78 odst. 1 s.ř.s.), tedy z hlediska dodržení práva na spravedlivý proces.“* A dále soud poukazuje na rozhodnutí NSS ze dne 19.7.2004, č.j. 5 Azs 105/2004-72, které uvádí, že *„ust. § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je "případ zvláštního zřetele hodný" a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy "lze udělit humanitární azyl" představuje správní uvážení.“* Ze správního spisu vyplynulo, že žalovaný zkoumal, zda v případě žalobce nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu, ale dospěl k závěru, že tomu tak není. Udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci žalobce, tak i stav v jeho zemi, a pokud sám z toho nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci. Současně soud konstatuje, že napadené rozhodnutí podrobně popsalo skutečnosti plynoucí z žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a provedeného pohovoru, i seznámení žalobce s podklady, které žalovaný shromáždil za účelem posouzení situace v zemi původu. Žalovaný se také důkladně zabýval v žalobě zmiňovanou zásadou „ne bis in idem“ ve vztahu k trestnímu řízení ve X a dále se zabýval naplněním podmínek § 12, § 13, § 14 zákona o azylu, tedy skutečnosti uvedené žalobcem konfrontoval s podklady, které pocházejí z různých zdrojů, byly v době rozhodování žalovaného přiměřeně aktuální a popisovaly národnostní, ekonomickou, politickou bezpečnostní a sociální situaci v zemi původu. Soud je v souladu s žalovaným přesvědčen, že žalobce prakticky nesdělil nic, co by mohlo vést správní orgán k závěru, že by mohl být ve své vlasti azylově relevantně pronásledován, neboť jeho sdělení se zejména jevila jako účelová, když žalobce o mezinárodní ochranu požádal až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR, jelikož pozbyl povolení k legálnímu pobytu na území ČR. Žalobce v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany neuvedl dostatečné relevantní důvodů, pouze uvedl, že mu ve X hrozí další uvěznění z důvodu předcházející trestné činnosti.
16. Ke skutečnosti, že má žalobce na území ČR rodinu, soud uvádí, že v průběhu správního řízení tvrdil, že má zde mladší sestru, strýce, tetu a jejich děti. Správní orgán ověřil tvrzení žalobce lustrací v evidenci CIS a zjistil, že jako jeho rodinný příslušník v ní figuruje jeho manželka X, X, která nemá v ČR pobyt povolen (žalobce v poskytnutí údajů uvedl, že je svobodný). Jiné rodinné vazby evidence CIS neobsahovala. Soud poznamenává, že žalovaný se existencí žalobcových vazeb k jeho rodině zabýval, ale v průběhu řízení před žalovaným však nevyvstaly takové skutečnosti, které by nasvědčovaly „výjimečnosti“ žalobcovy situace, ani případ vhodný zvláštního zřetele, proto soud v plném rozsahu

souhlasí s odůvodněním žalovaného a označuje ho i v tomto směru za plně přezkoumatelné.

17. Zdejší soud dále konstatuje, že situaci, kterou si žalobce způsobil svým jednáním, nelze řešit pomocí mezinárodní ochrany, když řízení o udělení azylu v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců, opačný závěr by svědčil o obcházení zákona. Jak uvedl sám žalobce, na území ČR pobývá již 14 let, přičemž o azyl požádal až za situace, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR, jelikož pozbyl povolení k legálnímu pobytu na českém území kvůli spáchané trestné činnosti. Na tuto skutečnost taktéž poukázal v napadeném rozhodnutí již žalovaný a soud se s jeho názorem zcela ztotožňuje, neboť poskytnutí azylu nelze zaměňovat s jinými formami legálního pobytu a účelově jej užívat v případě, že ostatní možnosti obnovy pobytového oprávnění jsou již vyčerpány. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky NSS ze dne 20.10.2005, sp.zn. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9.2.2016, sp.zn. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že: „ (...) o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V rozsudku NSS ze dne 13.1.2005 sp. zn. 3 Azs 119/2004 je uvedeno, že: „Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“
18. Soudu nezbyvá než zdůraznit, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. S ohledem na uvedené soud proto hodnotí žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako účelovou, jejímž cílem je legalizace pobytu a v tomto směru odkazuje přiměřeně i na rozsudek NSS ze dne 24.2.2005, sp.zn. 7 Azs 187/2004, který uvádí, že: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval.“
19. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), když žádná z žalobních námitek nebyla shledána důvodnou.
20. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 29. dubna 2021

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.